

**Nerevidirano poročilo o poslovanju
družbe DARS d. d.
v prvem polletju 2017**

Ljubljana, avgust 2017

Kazalo

I.1 Podatki o družbi.....	3
I.2 Ključni poslovni podatki	4
I.3 Poslovna tveganja	4
I.4 Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji	6
I.5 Analiza poslovanja.....	8
I.6 Pomembni poslovni dogodki v obdobju januar – junij 2017	10
I.7 Povzetek nerevidiranega računovodskega poročila	11
Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov	32
Izjava o odgovornosti uprave.....	32

I.1 Podatki o družbi

NAZIV	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d. d.
KRATICA	DARS d. d.
SEDEŽ	Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje tel.: (03) 426-40-71 faks: (03) 544-20-01
IZPOSTAVA	Dunajska 7, 1000 Ljubljana tel.: (01) 300-99-00 faks: (01) 300-99-01
SPLETNE STRANI	www.dars.si , www.promet.si
LETO USTANOVITVE	1993
REGISTRSKI VLOŽEK	1/06158/00, Okrožno sodišče v Celju
USTANOVITELJ	Republika Slovenija
DELNIČAR	Republika Slovenija
MATIČNA ŠTEVILKA	5814251000
IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV	SI92473717
OSNOVNI KAPITAL	2.319.866.345,16 EUR
ŠT. IZDANIH DELNIC	55.592.292 imenskih kosovnih delnic

Družba DARS d. d. je bila ustanovljena na podlagi ZDARS leta 1993, poslovati pa je začela 1. 1. 1994. Do 31. 12. 2003 je imela status javnega podjetja v obliki delniške družbe, od 1. 1. 2004 pa ima položaj delniške družbe kot gospodarske družbe. Edina ustanoviteljica in delničarka družbe DARS d. d. je Republika Slovenija, ki jo skladno z novim Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1/Ur. l. RS, št. 25/2014) zastopa Slovenski državni holding, d. d., (v nadaljevanju SDH). DARS d. d. pri svojem poslovanju upošteva pri SDH sprejet Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kakor tudi Priporočila in pričakovanja SDH kot upravljavca kapitalskih naložb RS, katerih cilj je vzpostaviti boljši sistem korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države, urejenost družb in posledično boljše poslovanje družb.

Konec leta 2010 je začel veljati ZDARS-1, v skladu s katerim DARS d. d.:

- v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor ter naloge v zvezi s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest;
- izvaja gradnjo avtocest v svojem imenu in za svoj račun;
- upravlja in vzdržuje avtocestne odseke, za katere pridobi koncesijo za gradnjo.

Država prek razvojnih dokumentov ohranja strateški nadzor nad razvojem avtocest z določanjem novih odsekov in rokov, v katerih morajo biti ti novozgrajeni odseki predani v promet.

ZDARS-1 določa status, naloge in obveznosti družbe DARS d. d. ter ureja stvarnopravna razmerja v zvezi z avtocestami. DARS d. d. se je s tem zakonom preoblikoval v koncesionarja, ki mu je bila za obdobje trajanja koncesijskega razmerja podeljena stavbna pravica na zemljiščih, na katerih bo gradil, in prevzema vse finančne obveznosti, povezane z gradnjo avtocestnih odsekov. ZDARS-1 prav tako določa, da DARS d. d. v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge, povezane s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor, ter naloge v zvezi s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest. Zakon nadalje določa, da DARS d. d. nadaljuje gradnjo avtocest in hitrih cest, ki so se začele graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1, ter da še naprej upravlja in vzdržuje obstoječe avtoceste in hitre ceste v RS.

Skladno z ZUJF, ki je začel veljati leta 2012, je stavbna pravica, ustanovljena v korist DARS d. d., odplačna.

I.2 Ključni poslovni podatki

Ključni poslovni podatki v EUR	I-VI 2017	I-VI 2016	Indeks 2017/2016
Prihodki	211.958.337	172.643.526	123
Odhodki	136.093.380	136.998.397	99
Čisti prihodki od prodaje	204.187.010	169.259.689	121
Prihodki iz poslovanja	210.047.301	172.458.734	122
Poslovni stroški	114.238.339	113.105.023	101
Poslovni izid iz poslovanja	95.808.962	59.353.711	161
EBITDA	174.279.797	136.153.795	128
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	61.450.615	29.585.458	208
	30. 6. 2017	30. 6. 2016	Indeks 2017/2016
Sredstva	5.667.725.241	5.451.033.712	104
Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345	100
Kapital	2.730.360.447	2.588.128.463	105
Število zaposlenih	Leto 2017	Leto 2016	Indeks 2017/2016
Na dan 30. 6.	1.251	1.242	101

I.3 Poslovna tveganja

V družbi DARS d. d. smo izpostavljeni različnim vrstam tveganj, ki jih redno spremljamo, preverjamo in dopolnjujemo, da bi bila ključna tveganja pravočasno prepoznana, ovrednotena in obvladovana. V prvem polletju leta 2017 pri upravljanju s tveganji nadaljujemo z nadgrajeno metodologijo. Tako je proces upravljanja tveganj vzpostavljen na vseh ravneh poslovnega vodenja in odločanja, tveganja pa obvladujemo sistematično s pomočjo vzpostavljenega registra tveganj, v katerem so popisana in ovrednotena vsa tveganja ter ukrepi oz. kontrole, s katerimi tveganja obvladujemo.

V podjetju posebno pozornost posvečamo predvsem obvladovanju naslednjih vrst tveganj:

- zastarelost cestninskega sistema in uvedba elektronskega cestninskega sistema (ECS) (zanesljivost tehnologije, skladnost z direktivo, realizacija skladna s pogodbenimi roki),
- izpad prihodkov (zakonodaja v nastajanju, nedodelana metodologija, cene cestnine),
- vpliv zunanjih dejavnikov (makroekonomski položaj, odnosi z javnostjo, ugled družbe),
- tveganje na področju zakonodaje in regulative,
- tveganje izbire izvajalca ter odvisnost od zunanjih izvajalcev,
- izpad dobave strateških resursov (sol, elektrika...),
- tveganje informacijske podpore,
- tveganje zaposlenih ter skrb za njihovo varnost in zdravje pri delu (vodstvene in druge veččine),
- okoljska tveganja.

Vpliv zunanjih dejavnikov

V družbi tekoče spremljamo ekonomska gibanja in poslovanje dejavno prilagajamo spreminjajočim se gospodarskim in političnim razmeram. Zunanje dejavnike tveganja na zakonodajnem in regulativnem področju obvladujemo s spremljanjem zakonodaje, posvetovanjem in dajanjem predlogov že v fazi njihove priprave. Na podlagi lastnih podatkov in izračunov sodelujemo tudi pri pripravi cenikov in predloga metodologije določanja višine cestnine, spremembah cestnine in načinov njenega plačevanja. Morebitna izguba zaradi negativne podobe družbe v javnosti je težko merljiva in še težje popravljiva. Tveganje podobe Darsa, ki lahko nastane pri komuniciranju z različnimi segmenti javnosti, tekoče obvladujemo s primerno proaktivno komunikacijsko strategijo, ki poudarja ažurno in kvalitetno interakcijo tako z zunanjo kot interno javnostjo.

Tveganje zakonodaje in regulative

Za pravno varnost in zakonitost poslovanja skrbita tako pravna služba DARS d. d. kot oddelek javnih naročil. Pravna služba deluje tako preventivno kot kurativno, kar pomeni da se vključuje v delo na ostalih področjih, kjer je njeno sodelovanje potrebno, sodeluje pri pripravi oz. pregledu pogodb, sodeluje pri pripravi internih aktov, vodi in koordinira spore, organizira in izvaja odkupe zemljišč, tekoče spremlja spremembe v zakonodaji in o tem obvešča ostale zaposlene. V družbi je ločeno vzpostavljen oddelek javnih naročil, ki na drugi strani skrbi za zakonitost postopkov javnega naročanja.

Tveganje izbire izvajalcev

Da bi čim bolj znižali tveganja pri izbiri izvajalcev, tekoče spremljamo vse informacije o poslovanju poslovnih partnerjev in pripravljamo ukrepe, s katerimi lahko vnaprej preprečimo vplive neugodnih dogodkov na poslovanje družbe (spremembe določil v pogodbi, sporazumne prekinitve pogodb). Že pri izbiri izvajalca v postopku javnega naročanja temeljito preučimo predvidene roke za izvedbo, plačilne pogoje in garancije, natančno določimo termenske plane dokončanja posamezne faze in skrbimo za kakovost pogajanj. Za nadzor nad izvajanjem pogodb imamo določene skrbnike pogodb, ki bdijo nad izvajanjem pogodbe tekom njenega celotnega življenjskega cikla, od priprave tehničnih lastnosti pri pripravi razpisne dokumentacije do sklenitve pogodbe, med samo izvedbo posla in do izteka garancijske dobe, v kolikor je ta predvidena. Prav tako redno in s posebno skrbnostjo nadziramo stroške investicij, tako rednih kot tistih, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb projekta.

Izpad dobave strateških resursov

DARS d. d. kot zavezanec po Zakonu o javnem naročanju, vse postopke nabave blaga in storitev izvaja s postopki javnega naročanja. Pri tem so ključni ukrepi za obvladovanje različnih vrst tveganja pri nabavi (tveganje neustreznega načrtovanja, tveganje nabave neustreznega blaga oz. storitve, tveganje negospodarne nabave, tveganje neizvršitve zaradi spremenjenih okoliščin, tveganje zamud pri dobavi oz. izvedbi storitve), pravočasno in kakovostno načrtovanje, analiziranje konkurence na trgu, skrbno oblikovanje razpisne dokumentacije in aktivna vloga skrbnikov pogodb. Posebno skrb namenjamo tveganju izpada električne energije v predorih in na cestninskih postajah, kjer prepoznano tveganje obvladujemo z lastnimi zmogljivimi generatorji, ki so skrbno vzdrževani.

Tveganje informacijske podpore

Tveganje motenj/napak obvladujemo z rednim spremljanjem stanja IT sistemov in takojšnjim odzivanjem na izredne dogodke. Vzpostavljen imamo sistem neprekinjenega delovanja informacijskega sistema (podvajanje najvitalnejših delov informacijske opreme) in uvedene varnostne ukrepe za zaščito in varovanje informacijskih sistemov pred nepooblaščenimi posegi in izgubo podatkov. Kot eno izmed metod prepoznavanja nevarnosti uporabljamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijske tehnologije. Storitve, za katere nismo zadosti usposobljeni oziroma nimamo zadosti kadrovskega virov, izvajamo s pomočjo zunanjih pogodbenih izvajalcev. Tveganje informacijske infrastrukture obvladujemo z rednim vzdrževanjem, rednim izvajanjem varnostnega kopiranja, nadgradnjami programske in strojne opreme, posodabljanjem varnostnih politik in povečevanjem informacijske varnosti, pa tudi z izvajanjem jasne vizije razvoja informacijskega sistema družbe.

Zastarelost cestninskega sistema

Obstoječi cestninski sistem, s katerim cestninimo tovorni promet, je potrebno temeljito prenoviti ker je tehnologija zastarela, ker ne cestninimo vseh cestninskih cest, ker je sistem nepravičen za uporabnike in ni usklajen z Direktivo o interoperabilnosti elektronskih cestninskih sistemov v Evropski uniji. Julija 2015 smo objavili mednarodni javni razpis, s katerim smo izbrali pogodbenega partnerja za izpeljavo projekta vzpostavitve in delovanja večsteznega elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Zaradi pritožb, ki pa jih je državna revizijska komisija ovrgla smo pogodba z izvajalcem konzorcijem Telekom/QFree podpisali šele 6.9.2016 in je postala veljavna 27.9.2016. Rok za izvedbo je 12 mesecev.

Vpeljava novega sistema za elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku je ključnega pomena za DARS saj mora zagotavljati plačilo cestnine, ki je največji in najbolj pomemben vir prihodka. Prehod s starega sistema na nov sistem bomo izvedli v enem koraku, zato je potrebno zagotoviti nemoteno in učinkovito delovanje od začetka obratovanja, ki bo predvidoma začetek leta 2018.

Projekt vzpostavitve ECS vodimo po sistemu projektne organizacije, ki deluje po standardih projektnega vodenja in na osnovi dobrih praks. Vse aktivnosti so dokumentirane, vzpostavljena imamo pravila in tehnična sredstva za

obvladovanje aktivnosti na projektu. Na rednih delovnih sestankih redno poročamo o aktivnostih, vzpostavljen imamo register tveganj, ki ga tekoče spremljamo. Direktor projekta DARS redno poroča o aktivnostih na kolegiju in upravi DARS.

Tveganje zaposlenih ter skrb za njihovo varnost in zdravje pri delu

V današnjem poslovnem svetu človeški kapital predstavlja uspešnim organizacijam enega od osnovnih dejavnikov poslovne odličnosti. Zaposlene je tako treba obravnavati kot pomemben člen podjetja, ki ustvarja dodano vrednost in prispeva k pozitivnim poslovnim rezultatom, kar pomembno prispeva k zmanjšanju tveganja človeškega faktorja. V naši organizaciji tveganja človeških dejavnikov v delovnih procesih obvladujemo z ustreznim strokovnim in ekonomsko racionalnim zagotavljanjem potrebnih kadrovskih resursov ter ustreznim vlaganjem v strokovno znanje že zaposlenih delavcev in v razvoj njihovih kompetenc ter veščin za učinkovito opravljanje dela. Poleg zagotavljanja ustreznih novih kadrov in stalnega usposabljanja ter izobraževanja zaposlenih, redno, enkrat letno, preverjamo organizacijsko klimo ter zadovoljstvo zaposlenih. Na osnovi rezultatov opravljene analize izvajamo ukrepe za izboljšanje kakovosti delovnega okolja in organizacijske klime.

V letu 2016 smo sprejeli novo revizijo ocene tveganj za varnost in zdravje pri delu in v njej predvideli tudi številne nove ukrepe za večjo varnost delavcev. Večina ukrepov je bilo že izvedenih v letu 2016 in v prvi polovici leta 2017. Uspeli smo s predlogi za spremembo Pravilnika o zaporah na cestah. Po nabavi potrebne opreme (prehodno obdobje za to je 5 let) za boljšo označitev delovišč in dovolj naletnih mehov za varovanje delovišč, lahko pričakujemo manj naletov na delovišča, manj poškodb uporabnikov in naših delavcev ter manj škode na opremi. Za najpomembnejši sistemski ukrep, s katerim bo zagotovljena tako večja varnost uporabnikov kot tudi varnost delavcev na cesti, pa je sprejem odločitve (navodilo za projektiranje), da se ob obnovah avtocest ločilni pas asfaltira, nasprotnosmerni promet pa loči z betonsko varovalno ograjo. Ob obnovah se razširi tudi odstavní pas na 3,5m in izvede še nekatere druge izboljšave na cesti.

Okoljsko tveganje

Neustrezne prakse glede odlaganja odpadkov, onesnaževanja okolja in varovanja vplivnega območja postaja vse bolj aktualna problematika, katere se zavedamo tudi v naši družbi. DARS d. d. je - kot upravljavec in vzdrževalec avtocest in hitrih cest - vzpostavil sistem ravnanja z okoljem; s tem dosledno uresničuje politiko varovanja okolja na vseh področjih svojega delovanja. Rdeča nit sistema ravnanja z okoljem je ocena in analiza okoljskih vplivov in vidikov, katere imamo opredeljene v registru okoljskih vidikov. Z namenom zmanjševanja okoljskih vidikov smo določili okvirne in izvedbene okoljske cilje ter programe, s katerimi bomo te cilje tudi dosegli. Okoljsko tveganje, kamor uvrščamo tveganje ravnanja z odpadki s posebnim poudarkom na nevarnih odpadkih, tveganje onesnaževanja okolja in tveganje varovanja vplivnega območja, postaja čedalje pomembnejše. Nadaljevale so se že v preteklosti začete aktivnosti z namenom varovanja okolja. Sistematično obvladovanje okoljskega tveganja odraža ekološko ozaveščenost zaposlenih. Nesreče na avtocesti lahko negativno vplivajo tudi na okolje, zato se trudimo zmanjševati tveganja za njihov nastanek, če pa vseeno pride do nesreče, je treba ukrepati ustrezno hitro in učinkovito, da bi bile negativne posledice za okolje čim manjše.

1.4 Finančno poslovanje in upravljanje s finančnimi tveganji

Finančna tveganja so tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter izpolnjevanja finančnih obveznosti.

Z upravljanjem različnih vrst finančnih tveganj v družbi DARS d. d. poskušamo doseči optimalno stabilnost poslovanja in zmanjšati izpostavljenost posameznim tveganjem do sprejemljive ravni. Naš cilj je doseči čim bolj stabilen denarni tok, ki omogoča pravočasno poravnavanje obveznosti iz naslova zadolževanja za gradnjo avtocest.

Zap. št.	Opis tveganja	Ocena tveganja		Stopnja tveganja	Upravljanje tveganja (nadzor)
		Verjetnost nastanka tveganja	Posledice nastanka tveganja		
1	2	3	4	5 = 3 x 4	6
1	Tveganje sprememb deviznih tečajev	1	1	1	Uporaba naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov, redno spremljanje deviznih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov
2	Tveganje sprememb obrestnih mer	3	3	9	Spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanje s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov
3	Kreditno tveganje	2	3	6	Spremljanje in redno analiziranje vzdržnosti kreditnega portfelja družbe
4	Kreditno tveganje poslovnih partnerjev	2	2	4	Spremljanje izpostavljenosti do posameznega partnerja
5	Likvidnostno tveganje	2	2	4	Načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, vnaprej dogovorjeni okvirni krediti in limiti

Verjetnost nastanka tveganja: majhna (1), srednja (2), velika (3)

Posledice: dobre (1), srednje (2), slabe (3)

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Tveganja sprememb deviznih tečajev so bila v prvem polletju 2017 zavarovana predvsem z uporabo naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov. Tovrstno zaščito omogoča majhno število valut, s katerimi posluje DARS d. d. ter dejstvo, da je velika večina transakcij izvedena v valuti EUR.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V družbi DARS d. d. tekoče spremljamo izpostavljenost obrestnemu tveganju. Družba je na dan 30. 6. 2017 imela najetih 33 dolgoročnih posojil, ki so delno ali v celoti vezana na referenčno obrestno mero EURIBOR (šestmesečni ali trimesečni).

Šestmesečni EURIBOR se je v prvem polletju leta 2017 gibal med -0,22 in -0,27 odstotka. Ključna obrestna mera Evropske centralne banke je na dan 30. 6. 2017 znašala 0 odstotkov. Skupna obrestna mera, po kateri se zadoljuje DARS d. d. (povprečna ponderirana obrestna mera), je na dan 30. 6. 2017 znašala 1,63 %.

Del variabilnih obrestnih mer dolgoročnih kreditov je zaščiten z uporabo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s pomočjo katerih je bila variabilna obrestna mera spremenjena v fiksno. Pri odločitvi o dodatnem zavarovanju upoštevamo napovedi gibanj obrestnih mer in se glede na tržne razmere odločimo, kdaj bomo izvedli dodatno zavarovanje. V obdobju od 1. 1. do 30. 6. 2017 smo sklenili dva nova posla zavarovanja obrestnih tveganj, enega v višini 49,5 mio. EUR in drugega v višini 50 mio. EUR za dobo 10 let, skupaj torej za 99,5 mio. EUR.

Na dan 30. 6. 2017 je imela družba 60,93 odstotka dolga najetega po fiksni obrestni meri, 37,9 odstotka po spremenljivi obrestni meri, 1,16 odstotka pa je predstavljal brezobrestni dolg. Z upoštevanjem brezobrestnega dolga ima družba pred obrestnimi tveganji zaščitenega skupaj 62,1 % kreditnega portfelja, variabilni obrestni meri pa je izpostavljenega 37,9 % kreditnega portfelja.

Simulacija tveganja spremembe obrestne mere na spremembo finančnih odhodkov v letu 2017 glede na stanje dolga DARS d. d. in strukturo obrestnih mer na dan 30. 6. 2017 kaže, da bi zvišanje EURIBOR-a za eno odstotno točko na letni ravni pomenila povečanje finančnih odhodkov za okoli 9,35 milijona evrov. Spremembe EURIBOR-a imajo tako zelo velik vpliv na čisti poslovni izid družbe.

Kreditno tveganje DARS d. d.

Kreditno tveganje poslovnih partnerjev predstavlja možnost, da bodo terjatve poplačane le delno ali sploh ne. DARS d. d. ves čas nadzira odprte terjatve do posameznih poslovnih partnerjev in po potrebi ustrezno ukrepa. To tveganje obstaja pri prodaji vinjet po prodajnih zastopnikih in pri izdajateljih plačilnih kartic, s katerimi se lahko

plačuje cestnino na cestninskih postajah, ter tudi pri plačilu cestnine z elektronskimi mediji za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kilogramov, za katera se plačilo izvede za pretekli mesec na podlagi izstavljenega zbirnega računa. Za določen segment poslovnih partnerjev so zahtevani instrumenti zavarovanja. Vzpostavljeni so določeni postopki spremljanja bonitetnih ocen poslovnih partnerjev (ob vsakokratnem podaljšanju pogodbe; redna spremljava objavljenih stečajev, likvidacij, insolvenčnih postopkov). V primeru nesprejemljivih kreditnih tveganj se uporabijo pogodbeno dogovorjeni mehanizmi (npr. ustavitev zagotavljanja storitve (cestnina) in dobave blaga (vinjete), prekinitve pogodbe), v primeru zamud pri plačilu pa se aktivirajo postopki izterjave dolga.

Likvidnostno tveganje

Tveganja, povezana s plačilno sposobnostjo, smo v prvem polletju leta 2017 zmanjševali s kakovostnim upravljanjem likvidnosti in oblikovanjem hitrolikvidnega naložbenega portfelja. Pri tem je zelo pomembna tudi zmožnost zadolževanja za refinanciranje obstoječega dolga, saj letne obveznosti iz naslova odplačila dolga do leta 2021 porabljajo bistveni del denarnega toka iz poslovanja. V letu 2015 je bil sprejet Krovni zakon za prestrukturiranje dolga (Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS d. d. iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga DARS d. d. (Uradni list RS, št. 30/15)). Sprejeti zakon omogoča družbi DARS d. d. aktivno upravljanje obstoječega dolga, prestrukturiranje kreditnega portfelja ter pravočasno zagotovitev vseh potrebnih virov sredstev za pokrivanje zapadlih obveznosti iz obstoječega dolga. Za namen refinanciranja dolga se družba zadolžuje s 100-odstotnim poroštvom države. Družba je tako v prvem polletju leta 2017 na podlagi tega zakona pričela s postopkom refinanciranja dela obstoječega dolga v višini 100 milijonov evrov. Postopek bo končan v drugi polovici leta 2017. Likvidnostno tveganje družbe je zato ocenjeno kot zmerno.

Temeljni vir za odplačilo obveznosti iz zadolženosti so v skladu z novim ZDARS-1 prihodki od cestnin, ki so trenutno dovolj visoki, da poleg drugih obveznosti pokrivajo tudi obveznosti iz naslova zadolženosti. Vendar kreditni portfelj spremljamo čedalje bolj pozorno, saj negativne spremembe na finančnih trgih lahko hitro in korenito spremenijo letno višino obveznosti iz naslova zadolženosti. Zato je za DARS d. d. pomembno, da bo v prihodnje v Sloveniji veljal tak cestninski sistem, ki bo čim bolj povečal prihodke od pobrane cestnine, in da bo na drugi strani upravljavec avtocest te prihodke upravljal s čim nižjimi stroški.

1.5 Analiza poslovanja

Prihodki DARS d. d.

Vrsta prihodkov	I-VI 2017 v EUR	I-VI 2016 v EUR	Indeks 2017/2016	Strukturni deleži I-VI 2017 v %
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	175.770	197.836	89	0
Prihodki od cestnin	198.777.846	164.060.355	121	94
- vinjete	74.277.494	68.843.405	108	35
- tovorni promet	124.500.351	95.216.950	131	59
Prihodki od zakupnin za počivališča	3.509.979	3.489.415	101	2
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	416.032	317.762	131	0
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	375.483	301.912	124	0
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	493.614	476.490	104	0
Drugi prihodki od prodaje	438.286	415.918	105	0
Drugi poslovni prihodki	4.214.943	2.973.361	142	2
Finančni prihodki	1.828.738	83.533	2.189	1
Drugi prihodki	82.298	101.260	81	0
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.645.347	225.684	729	1
Skupaj	211.958.337	172.643.526	123	100

V prvi polovici poslovnega leta 2017 so prihodki družbe DARS d. d. znašali 212 mio EUR in so bili za 23 % višji v primerjavi s preteklim obdobjem. Povečali so se vsi prihodki, razen prihodki po pogodbi o izvajanju naročila ter drugi prihodki.

Prihodki od cestnin so v obravnavanem obdobju znašali 198,8 mio EUR in predstavljajo kar 94 % vseh prihodkov družbe DARS d. d. V strukturi prihodkov od cestnin so 37 % predstavljali prihodki od vinjet, 63 % pa prihodki od cestninjenja tovornih vozil.

Pri strukturi cestninskih prihodkov je v preučevanem obdobju poslovanja opaziti v letu 2017 v primerjavi z 2015 in 2016 višanje deleža prihodkov tovornega prometa med vsemi cestninskimi prihodki, kar gre pripisati novi uredbi o določitvi faktorjev prilagoditve višine cestnine za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg. V strukturi najtežjih tovornih vozil (R4) se še vedno dogaja premik od bolj umazanih vozil nižjih emisijskih razredov EURO k čistejšim vozilom. V letu 2017 se je do konca junija prodaja vinjet povečala za 249.522 kosov oz. za 8 % glede na enako obdobje preteklega leta.

Drugi poslovni prihodki so bili višji za 42 %, predvsem zaradi pokrivanja stroškov amortizacije zaradi pridobljenih kohezijskih sredstev za rekonstrukcije AC odsekov, od tega največ za PHO (protihrupne ograje) ter iz naslova unovčenih garancij.

Višji finančni prihodki so realizirani zaradi vrednotenja in uskladitve izvedenih finančnih instrumentov (IRS posli).

Odhodki DARS d. d.

Vrsta odhodkov	I-VI 2017 v EUR	I-VI 2016 v EUR	Indeks 2017/2016	Strukturni deleži I-VI 2017 v %
Stroški materiala	4.722.336	4.728.184	100	3
Stroški storitev	12.430.180	14.050.450	88	9
Stroški dela	18.451.230	17.366.618	106	14
Odpisi vrednosti	78.470.836	76.800.083	102	58
Drugi poslovni odhodki	163.759	159.688	103	0
Finančni odhodki	21.635.432	23.237.088	93	16
Drugi odhodki	219.608	656.286	33	0
Skupaj	136.093.380	136.998.397	99	100

Odhodki družbe DARS d. d. so v obdobju januar – junij 2017 znašali 136,1 mio EUR in so bili za 1 % nižji v primerjavi z enakim obdobjem leta 2016.

Odpisi vrednosti osnovnih sredstev so v obravnavanem obdobju znašali 78,5 mio EUR (oziroma 58 % vseh odhodkov družbe) in so bili za 2 % višji v primerjavi z realizacijo preteklega obdobja. Odpisi vrednosti so se pričeli povečevati glede na preteklo obdobje zaradi pričetka amortiziranja odseka HC Koper – Izola (predor Markovec) ter večjih investicijskih vzdrževanj.

Finančni odhodki so v obravnavanem obdobju znašali 21,6 mio EUR (oziroma 16 % vseh odhodkov družbe). Družba DARS d. d. v obdobju nizkih obrestnih mer za čim daljše obdobje fiksira obrestne mere pri obstoječih posojilih, kjer obstaja možnost klavzule fiksne popravljive obrestne mere. Prav tako s ciljem doseganja primerne strukture variabilne in fiksne obrestne mere sklepa posle zavarovanja obrestnega tveganja (IRS posle).

Stroški dela so bili za šest odstotnih točk višji v primerjavi z 2016. Stroški dela so v skladu z načrtovanimi.

Ostali odhodki predstavljajo majhen delež v strukturi celotnih odhodkov oziroma so nižji v primerjavi z realizacijo preteklega leta.

Poslovni izid

Celotni poslovni izid družbe DARS d. d. je za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2017 znašal 61,5 mio EUR in je bil višji v primerjavi s poslovnim izidom za prvo polovico leta 2016.

I.6 Pomembni poslovni dogodki v obdobju januar – junij 2017

Februar

Nadzorni svet DARS d. d. je na redni seji sprejel Strategijo DARS d. d. 2017–2020 in Politiko upravljanja družbe DARS d. d.

Marec

Nadzorni svet DARS d. d. je podal soglasje k rebalansu Poslovnega načrta DARS d. d. za leto 2017.

April

Nadzorni svet je dne 21. 4. 2017 preveril in potrdil revidirano Letno poročilo za leto 2016.

DARS d. d. je na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana, in veljavne zakonodaje objavil revidirano Letno poročilo DARS d. d. za leto 2016, katerega sestavni del sta tudi izjava o upravljanju družbe ter letni dokument.

Junij

29. 6. 2017 je potekala 11. seja Skupščine DARS d. d., na kateri se je lastnik seznanil z revidiranim Letnim poročilom DARS d. d. za leto 2016 in revizorjevim poročilom ter Poročilom nadzornega sveta o preveritvi Letnega poročila DARS d. d. za leto 2016 z revizorjevim poročilom vključno s prejemki članov organov vodenja in nadzora v letu 2016.

Sprejel je sklep o uporabi bilančnega dobička za leto 2016 in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2016.

I.7 Povzetek nerevidiranega računovodskega poročila

Računovodski izkazi družbe DARS d. d.

Bilanca stanja na dan 30. 6. 2017

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	30. 6. 2016
SREDSTVA	5.667.725.241	5.451.033.712
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	5.212.884.460	5.263.554.302
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	1.172.732	1.325.618
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.172.732	1.325.618
II. Opredmetena osnovna sredstva	5.180.241.844	5.228.189.230
1. Zemljišča in zgradbe	4.996.554.824	5.069.541.992
a) Zemljišča	202.649.083	206.535.300
b) Zgradbe	4.793.905.741	4.863.006.692
3. Druge naprave in oprema	17.503.750	18.041.996
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	166.183.271	140.605.242
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	166.183.271	140.605.242
IV. Dolgoročne finančne naložbe	964	964
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	964	964
c) Druge delnice in deleži	964	964
V. Dolgoročne poslovne terjatve	25.968.165	28.681.484
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	30.764	30.768
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	25.937.401	28.650.716
VI. Odložene terjatve za davek	5.500.753	5.357.006
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	452.823.924	185.251.997
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	171.045	194.724
II. Zaloge	3.248.315	3.057.296
1. Material	3.236.707	3.056.312
3. Proizvodi in trgovsko blago	11.608	985
III. Kratkoročne finančne naložbe	335.152.903	78.000.000
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	1.652.903	0
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	1.652.903	0
2. Kratkoročna posojila	333.500.000	78.000.000
b) Kratkoročna posojila drugim	333.500.000	78.000.000
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	39.791.106	35.555.421
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	21.412.735	16.210.130
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	18.378.371	19.345.291
V. Denarna sredstva	74.460.555	68.444.556
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.016.858	2.227.412

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	30. 6. 2016
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.667.725.241	5.451.033.712
A. KAPITAL	2.730.360.447	2.588.128.463
I. Vpoklicani kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
1. Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
II. Kapitalske rezerve	26.576.494	26.576.494
III. Rezerve iz dobička	326.267.976	188.454.822
1. Zakonske rezerve	17.960.990	12.838.795
4. Statutarne rezerve	55.398.007	31.067.581
5. Druge rezerve iz dobička	252.908.980	144.548.447
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-3.800.984	-11.723.909
VI. Preneseni čisti poslovni izid	0	35.369.254
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	61.450.615	29.585.458
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	184.762.651	167.558.220
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	3.218.222	2.417.179
2. Druge rezervacije	32.813.987	49.275.197
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	148.730.442	115.865.844
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2.404.907.889	2.357.935.386
I. Dolgoročne finančne obveznosti	2.254.665.080	2.192.745.974
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	2.031.040.891	1.965.936.829
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	160.364.547	160.364.547
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	63.259.642	66.444.597
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	150.129.067	165.189.412
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.266.586	2.280.365
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	147.862.481	162.909.047
III. Odložene obveznosti za davek	113.742	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	293.219.659	286.044.601
II. Kratkoročne finančne obveznosti	232.556.236	232.463.681
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	217.958.560	207.994.930
3. Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	4.273.164	4.281.840
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	10.324.512	20.186.911
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	60.663.423	53.580.920
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	31.841.972	35.305.090
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	6.256	5.287
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	28.815.195	18.270.543
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	54.474.595	51.367.042

Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2017

v EUR (brez centov)	1. 1. do 30. 6. 2017	1. 1. do 30. 6. 2016
1. Čisti prihodki od prodaje	204.187.010	169.259.689
Prihodki od cestnin	198.777.846	164.060.355
Prihodki od zakupnin za počivališča	3.509.979	3.489.415
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	416.032	317.762
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	375.483	301.912
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	175.770	197.836
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	493.614	476.490
Drugi prihodki od prodaje	438.286	415.918
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.645.347	225.684
4. Drugi poslovni prihodki	4.214.943	2.973.361
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-17.152.515	-18.778.633
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter str. porab. materiala	-4.722.336	-4.728.184
b) Stroški storitev	-12.430.180	-14.050.450
6. Stroški dela	-18.451.230	-17.366.618
a) Stroški plač	-12.865.532	-12.300.992
b) Stroški socialnih zavarovanj	-2.663.196	-2.533.576
c) Drugi stroški dela	-2.922.501	-2.532.050
7. Odpisi vrednosti	-78.470.836	-76.800.083
a) Amortizacija	-78.433.766	-76.782.555
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopred. sr. in opred. osnovnih sr.	-36.194	-16.962
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-875	-567
8. Drugi poslovni odhodki	-163.759	-159.688
10. Finančni prihodki iz danih posojil	1.811.869	62.038
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	1.811.869	62.038
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	16.868	21.494
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	16.868	21.494
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	-1.761.037
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-21.526.527	-21.002.116
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-15.465.507	-15.236.745
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic	-3.635.948	-3.654.067
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	-2.425.073	-2.111.303
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-108.905	-473.936
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	-108.044	-472.582
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-862	-1.354
15. Drugi prihodki	82.298	101.260
16. Drugi odhodki	-219.608	-656.286
17. Davek iz dobička	-14.414.342	-6.059.672
18. Odloženi davki	0	0
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	61.450.615	29.585.458

Pojasnila k računovodskim izkazom

Računovodski izkazi družbe DARS d. d. za prvo polletje leta 2017 in 2016 niso revidirani.

Pojasnila k bilanci stanja

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Kot neopredmetena sredstva vodi družba računalniške programe in služnostno pravico.

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev v prvem polletju leta 2017*:

V EUR (brez centov)	Neopredmetena osnovna sredstva v gradnji	Računalniški programi	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 31. 12. 2016	21.550	9.261.097	9.282.647
Nabave	210.049	0	210.049
Aktiviranje	-119.662	119.662	0
Izločitve (odtuitve, odpisi)	0	-24.567	-24.567
Stanje na dan 30. 6. 2017	111.938	9.356.192	9.468.130
Popravek vrednosti			
Stanje na dan 31. 12. 2016	0	8.008.783	8.008.663
Amortizacija	0	311.181	311.181
Izločitve (odtuitve, odpisi)	0	-24.567	-24.567
Stanje na dan 30. 6. 2017	0	8.295.397	8.295.237
Sedanja vrednost			
Stanje na dan 31. 12. 2016	21.550	1.252.314	1.273.864
Stanje na dan 30. 6. 2017	111.938	1.060.794	1.172.732

*Primerjalni podatki v pregledu gibanja neopredmetenih sredstev so po revidiranem stanju na dan 31. 12. 2016.

Večje nabave neopredmetenih dolgoročnih sredstev v prvem polletju leta 2017 so:

- nadgradnja projektnega informacijskega sistema DARS d.d. v višini 44.607 evrov,
- nadgradnja programske opreme cestninskega sistema v višini 3.220 evrov,
- nadgradnja programske opreme za nadzor in prodajo vinjet v višini 17.960 evrov,
- nadgradnja programske opreme za sistemsko podporo na infrastrukturi-PIS v višini 4.030 evrov,
- nadgradnja programske opreme banke cestnih podatkov v višini 14.010 evrov,
- nadgradnja programske opreme NAVISION v višini 33.195 evrov in
- nadgradnja aplikacije GIS v višini 2.640 evrov.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo ter opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi.

Večje nabave opredmetenih osnovnih sredstev v prvem polletju leta 2017 so:

- vlaganja v avtoceste in ostale zgradbe v višini 52.396.696 evrov,
- nabava delovnih strojev, naprav in priključkov v višini 614.012 evrov,
- nabava delovnih, tovornih in priklopnih vozil v višini 1.248.377 evrov,
- nabava pisarniškega pohištva ter ostale biro opreme v višini 64.210 evrov,
- nabava računalniške opreme v višini 63.428 evrov,
- nabava osebnih in kombiniranih vozil v višini 218.942 evrov in
- nadgradnja elektro strojne opreme sistema za nadzor in vodenje prometa (SNVP) v višini 35.416 evrov.

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v prvem polletju leta 2017*:

V EUR (brez centov)	Zemljišča		Zgradbe (baze, CP, poslovna stavba v Celju, počitniške enote, stanovanja ...)	Oprema in drobni inventar	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji	Skupaj
	Zemljišča	Zemljišča				
Nabavna vrednost						
Stanje na dan 31. decembra 2016	31.862.967	190.760.000	5.563.213.472	77.265.999	122.002.272	181.178.457
Nabave v letu 2017	0	0	0	0	0	39.644.418
Premiki med postavkami	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	52.344.421	52.275	2.244.385	-54.639.604
Izločitve v letu 2017 (odtujitve, odpisi)	-10.353	0	0	0	-1.978.820	0
Stanje na dan 30. junija 2017	31.852.614	190.760.000	5.615.557.893	77.318.274	122.267.837	6.203.939.889
Popravek vrednosti						
Stanje na dan 31. decembra 2016	0	18.000.353	811.239.061	14.282.745	103.989.999	0
Amortizacija v letu 2017	0	1.963.178	72.276.322	1.172.297	2.710.788	0
Izločitve v letu 2017 (odtujitve, odpisi)	0	0	0	0	-1.936.699	0
Stanje na dan 30. junija 2017	0	19.963.531	883.515.384	15.455.043	104.764.088	0
Sedanja vrednost						
Stanje na dan 31. decembra 2016	31.862.967	172.759.647	4.751.974.411	62.983.253	18.012.273	181.178.457
Stanje na dan 30. junija 2017	31.852.614	170.796.469	4.732.042.510	61.863.231	17.503.750	5.180.241.844

*Primerjalni podatki v pregledu gibanja opredmetenih osnovnih sredstev so po revidiranem stanju na dan 31. 12. 2016.

Dolgoročne poslovne terjatve

Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev se v višini 30.754 evrov nanašajo na terjatev iz naslova potrditve prisilne poravnave do družbe T-2 d. o. o.

Dolgoročne poslovne terjatve do drugih se v višini 25.937.401 evrov nanašajo na dolgoročni del terjatev za vstopni DDV iz naslova nadomestila za ustanovitev stavbne pravice.

Sredstva za prodajo

Med kratkoročnimi sredstvi so na dan 30. 6. 2017 v višini 171.045 evrov evidentirana opredmetena osnovna sredstva, ki so namenjena prodaji. Ta sredstva se v celoti nanašajo na nepremičnine.

Zaloge

Med zalogami materiala so evidentirane zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže. Zaloge materiala so se v primerjavi s stanjem na dan 30. 6. 2016 povečale za 6 odstotkov. V strukturi zalog predstavljajo največji, 78-odstotni delež, zaloge materiala, v okviru teh pa zaloge posipnih materialov (27 odstotkov), zaloge ograj (15 odstotkov), zaloge vinjet z letnico 2017 (10 odstotkov), zaloge nadomestnih delov (10 odstotkov) in zaloge naftnih derivatov (7 odstotkov).

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
Material	2.527.887	78	2.442.216	104
Nadomestni deli	330.911	10	293.681	113
Drobni inventar in embalaža	377.910	12	320.414	118
Skupaj:	3.236.707	100	3.056.312	106

Kratkoročne finančne naložbe

Druge kratkoročne finančne naložbe v višini 1.652.903 evrov se nanašajo na terjatve iz izpeljanih finančnih instrumentov na dan 30. junij 2017.

Izpeljani finančni instrumenti so podrobneje razkriti v pojasnilu Kratkoročnih finančnih obveznosti.

Kratkoročne finančne naložbe na dan 30. 6. 2017 v višini 333.500.000 evrov se nanašajo na kratkoročne depozite pri bankah s povprečno ročnostjo 334 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 0,10 %.

Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:	21.412.735	54	16.210.130	132
- terjatve za cestnino	20.759.668	52	15.168.894	137
- terjatve za povračila za spremljajoče dejavnosti ob AC	254.517	1	411.235	62
- kupci za zapore	248.971	1	278.918	89
- druge kratkoročne poslovne terjatve	1.523.574	4	1.780.500	86
- popravek vrednosti drugih kratkoročnih terjatev	-1.373.995	-3	-1.429.417	96
		0		
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih:	18.378.371	46	19.345.291	95
- za dane predujme za obratna sredstva	2.908	0	9.394	31
- kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	29.809.694	75	31.892.698	93
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev tuj račun	-14.434.530	-36	-14.434.530	100
- kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	293.491	1	118.739	247
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev povezanih s finančnimi prihodki	-24.167	0	-21.887	110

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
- terjatve za vstopni DDV	2.633.762	7	1.704.688	155
- druge kratkoročne terjatve do državnih institucij	74.240	0	38.471	193
- ostale kratkoročne terjatve	309.813	1	37.718	821
- popravek vrednosti ostalih kratkoročnih terjatev	-286.839	-1	0	-
Skupaj:	39.791.106	100	35.555.421	112

Večinski delež kratkoročnih poslovnih terjatev predstavljajo terjatve do RS v skupni višini 18.803.934 evrov, ki se nanašajo na poslovanje za tuj račun za posle iz 4. člena ZDARS-1 v višini 17.825.976 evrov in nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila v višini 977.958 evrov, in terjatve do domačih komisionarjev ter tujih prodajnih zastopnikov v višini 11.680.574 evrov. Terjatve do kupcev iz naslova cestnine predstavljajo 52 odstotkov vseh kratkoročnih poslovnih terjatev, preostanek pa so druge kratkoročne terjatve.

Na podlagi 4. člena ZDARS-1 DARS d. d. opravlja posle v imenu države in za njen račun. Te posle v poslovnih knjigah izkazuje kot posle za tuj račun. Gre za naloge prostorskega načrtovanja in umeščanja avtocest v prostor ter pridobivanja nepremičnin za potrebe gradnje avtocest, ki jih družba opravlja skladno s pogodbo o izvajanju naročila. Za opravljene posle DARS d. d. evidentira terjatve do RS. Sredstva za te posle se v skladu z 10. členom ZDARS-1 zagotavljajo v proračunu RS.

Na dan 30. junij 2017 je imela družba oblikovan popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do RS v višini:

- 14.434.530 evrov iz naslova terjatev do RS iz poslovanja za tuj račun za posle iz 4. člena ZDARS-1, izvedene leta 2010, in
- 801.718 evrov iz naslova terjatev za nadomestilo po pogodbi o izvajanju naročila za leto 2010.

Družba je tudi 30. junija 2017 menila, da je upravičena do navedenih terjatev, vendar pa je, ker država teh terjatev ne priznava ter glede na njihovo zapadlost, iz previdnosti že leta 2011 oblikovala popravek vrednosti v celotni višini terjatev.

Denarna sredstva

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež v %	30. 6. 2016	Indeks
Denarna sredstva v bankah	12.541.859	17	11.950.120	105
Depoziti na odpoklic in nočni depoziti	60.586.740	81	55.248.882	110
Denarna sredstva v blagajni	1.246	0	1.985	63
Denarna sredstva v blagajnah na cestninskih postajah	367.260	0	347.020	106
Denar na poti	963.451	1	896.549	107
Skupaj denarna sredstva:	74.460.555	100	68.444.556	109

Postavka denar na poti predstavlja denar od pobrane cestnine, ki še ni bil položen na transakcijski račun DARS d. d.

Med denarna sredstva so uvrščeni:

- depoziti na odpoklic pri banki v višini 60.000.000 evrov, z obrestno mero 0,01 %, in
- kratkoročni depozit pri banki, vezan čez noč, v višini 586.740 evrov, z obrestno mero 0,01 odstotka.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitev

Aktivne časovne razmejitve v višini 2.016.858 evrov se nanašajo v višini 1.763.448 evrov na kratkoročno odložene stroške, ki bodo bremenili poslovni izid v prihodnjih obračunskih obdobjih, in kratkoročno nezaračunane prihodke od zakupa baznih postaj v višini 253.410 evrov.

Kratkoročno odloženi stroški se nanašajo med drugim na provizijo prodajnim zastopnikom od prodanih vinjet v višini 1.034.377 evrov in kratkoročno odložene stroške tiskanja vinjet v višini 32.126 evrov.

Kapital

Osnovni kapital družbe DARS d. d. znaša 2.319.866.345 evrov in je razdeljen na 55.592.292 delnic. Edini lastnik družbe je Republika Slovenija.

Knjigovodska vrednost delnice na dan na dan 30. 6. 2017 znaša 49,11 evrov. Izračunana je kot razmerje med celotno vrednostjo kapitala in številom delnic.

Čisti poslovni izid za čas od 1. 1. 2017 do 30. 6. 2017 znaša 61.450.615 evrov.

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	30. 6. 2016
A. KAPITAL	2.730.360.447	2.588.128.463
I. Vpoklicani kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
1. Osnovni kapital	2.319.866.345	2.319.866.345
II. Kapitalske rezerve	26.576.494	26.576.494
III. Rezerve iz dobička	326.267.976	188.454.822
1. Zakonske rezerve	17.960.990	12.838.795
4. Statutarne rezerve	55.398.007	31.067.581
5. Druge rezerve iz dobička	252.908.980	144.548.447
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-3.800.984	-11.723.909
VI. Preneseni čisti poslovni izid	0	35.369.254
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	61.450.615	29.585.458

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	30. 6. 2016	Indeks
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.006.525	1.678.483	120
Rezervacije za jubilejne nagrade za zaposlene	1.177.574	700.336	168
Rezervacije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje	34.123	38.359	89
Rezervacije za tožbene zahtevke iz vzdrževanja in upravljanja AC	72.256	0	-
Rezervacije za tožbene zahtevke iz delovnih razmerij	514.104	478.299	107
Rezervacije za tožbene zahtevke iz področja gradnje in obnov	31.864.621	48.367.906	66
Rezervacije za odpravnine ob spremembi sistema cestninjenja	363.006	428.992	85
Brezplačne pridobitve osnovnih sredstev	239.923	169.165	142
Vračilo elektronskih tablic	8.014	78.565	10
Zakup optičnih vlaken	454.716	493.876	92
Unovčene garancije	10.657.860	10.647.667	100
Prejete državne podpore (kohezijska sredstva ipd.)	137.369.134	104.475.934	131
Oprostitve plačil prispevkov PIZ invalidov nad kvoto	795	637	125
Skupaj:	184.762.651	167.558.220	110

Dolgoročne finančne obveznosti

Družba se za potrebe poslovanja zadolžuje na mednarodnih in domačih finančnih trgih. Družba se zadolžuje z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest. Vsa najeta posojila so zavarovana s poroštvom RS.

Obrestne mere in načini obračuna obresti za najeta posojila so pogodbeno določene ter predstavljajo poslovno skrivnost.

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
Dolgoročno dobljena posojila pri domačih bankah	931.557.751	41 %	864.625.113	108
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih bankah	1.099.483.140	49 %	1.101.311.717	100
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih podjetjih	25.479.642	1 %	28.664.597	89
Posojilo na osnovi zadolžnice Schuldschein	37.780.000	2 %	37.780.000	100
Izdane dolgoročne obveznice	160.364.547	7 %	160.364.547	100
Skupaj	2.254.665.080	100 %	2.192.745.974	103

Dolgoročne finančne obveznosti po zapadlosti:

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo do 5 let	752.124.478	33 %
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo nad 5 let	1.502.540.602	67 %
Skupaj	2.254.665.080	100 %

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti v prvem polletju leta 2017:

Dolgoročne finančne obveznosti	stanje 1. 1. 2017	povečanja I-VI 2017	zmanjšanja I-VI 2017	stanje 30. 6. 2017
Evropska investicijska banka	790.536.565	0	35.650.152	754.886.413
Nova Ljubljanska banka	362.019.231	0	0	362.019.231
Kreditanstalt für Wiederaufbau	234.265.625	0	18.859.375	215.406.250
Konzorcij slovenskih bank	191.492.258	0	27.275.805	164.216.453
Depfa Bank	113.095.238	0	11.904.762	101.190.476
UniCredit Banka Slovenija	36.681.689	0	4.167.919	32.513.771
Kommunalkredit	35.000.000	0	7.000.000	28.000.000
Hypo Alpe Adria Bank	38.976.383	0	3.334.752	35.641.630
Autovie Venete S.p.A.	25.479.642	0	0	25.479.642
Banka Koper	89.333.333	0	1.166.667	88.166.667
Schuldschein	37.780.000	0	0	37.780.000
Abanka	50.000.000	0	0	50.000.000
SKB banka	50.000.000	0	0	50.000.000
Unicredit+Banka Koper	99.000.000	0	0	99.000.000
SID	50.000.000	0	0	50.000.000
Obveznice	160.364.547	0	0	160.364.547
Skupaj	2.364.024.512	0	109.359.432	2.254.665.080

Dolgoročne finančne obveznosti do bank

Stanje dolgoročnega dela glavnice iz bančnih posojil po posameznih posojilodajalcih:

v EUR (brez centov)		
Posojilodajalec	30. 6. 2017	Delež
Konzorcij slovenskih bank	164.216.453	8 %
Hypo Alpe Adria Bank	35.641.630	2 %
Unicredit Bank Slovenija	32.513.771	2 %
Banka Koper	88.166.667	4 %
NLB	362.019.231	18 %
Evropska investicijska banka	754.886.413	37 %
Kreditanstalt für Wiederaufbau	215.406.250	11 %
Depfa Bank	101.190.476	5 %
Abanka	50.000.000	2 %
SKB	50.000.000	2 %
Unicredit+Banka Koper	99.000.000	5 %
SID	50.000.000	2 %
Kommunalkredit Austria AG	28.000.000	1 %
Skupaj	2.031.040.891	100 %

a) Posojila Konzorcija slovenskih bank

Družba DARS d. d. je pri konzorciju domačih bank v obdobju 1996–2004 najela sedem posojil. Posojila Konzorcija slovenskih bank so bila v prvi polovici leta 2017 odplačana v skupnem znesku 18.452.881 evrov.

Dolgoročne obveznosti do konzorcija bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2002 do 2016	0
II	od 2004 do 2019	15.835.165
III	od 2007 do 2019	31.542.373
IV	od 2008 do 2020	25.831.222
V	od 2007 do 2020	32.951.894
VI	od 2009 do 2021	27.356.843
VII	od 2012 do 2024	30.698.955
Skupaj		164.216.453

b) Posojila Hypo Alpe Adria Bank

V letih 2003, 2004 in 2005 je družba DARS d. d. najela tri posojila pri Hypo Alpe Adria Bank. Posojila Hypo Alpe Adria Bank so bila v prvi polovici leta 2017 odplačana v skupnem znesku 2.085.190 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Hypo Alpe Adria Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	16.660.838
II	od 2012 do 2024	7.505.245
III	od 2014 do 2023	11.475.547
Skupaj		35.641.630

c) Posojili Unicredit bank Slovenija

V letih 2005 in 2006 je družba DARS d. d. najela dve posojili pri Unicredit bank Slovenija. Posojilo, najeto v letu 2006, je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov, najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau. Posojili Unicredit bank Slovenija sta bili v prvi polovici leta 2017 odplačani v skupnem znesku 4.167.918 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Unicredit bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2023	9.180.437
II	od 2007 do 2021	23.333.333
Skupaj		32.513.771

d) Posojilo Banke Koper

V letu 2006 je družba DARS d. d. najela posojilo pri Banki Koper in je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov, najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau. V letu 2016 je DARS d. d. najel posojilo pri Banki Koper v višini 80 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje kreditov.

Posojila Banke Koper so bila v prvi polovici leta 2017 odplačana v skupnem znesku 1.166.667 evrov.

Dolgoročna obveznost do Banke Koper ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2007 do 2021	8.166.667
II	od 2021 do 2036	80.000.000
Skupaj		88.166.667

e) Posojila NLB

V letih 2007, 2008 in 2013 je družba DARS d. d. najela tri posojila pri NLB.

Dolgoročna obveznost do NLB ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2012 do 2027	183.750.000
II	od 2015 do 2027	128.269.231
III	od 2016 do 2023	50.000.000
Skupaj		362.019.231

f) Posojilo Abanka

Leta 2015 je DARS d. d. najel posojilo pri banki Abanka v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov.

Dolgoročna obveznost do Abanke ter rok odplačila posojila

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2029	50.000.000
Skupaj		50.000.000

g) Posojilo SKB

Leta 2015 je DARS d. d. najel posojilo pri banki SKB v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov.

Dolgoročna obveznost do SKB ter rok odplačila posojila

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2028	50.000.000
Skupaj		50.000.000

h) Posojilo Unicredit banke Slovenija in Banke Koper

V letu 2016 je DARS d. d. najel posojilo pri banki Unicredit in Banki Koper v skupni višini 99 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov.

Dolgoročna obveznost do Unicredit banke Slovenija in Banke Koper ter rok odplačila posojila

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2028	99.000.000
Skupaj		99.000.000

i) Posojilo SID

Leta 2016 je DARS d. d. najel posojilo pri banki SID v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov.

Dolgoročna obveznost do SID ter rok odplačila posojila

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2024 do 2036	50.000.000
Skupaj		50.000.000

j) Posojila Evropske investicijske banke (EIB)

Posojila Evropske investicijske banke so bila najeta v obdobju 1994–2006 in so bila v prvi polovici leta 2017 odplačana v znesku 35.650.151 EUR. Končne zapadlosti posojil so med leti 2014 in 2037.

Dolgoročne obveznosti do Evropske investicijske banke ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
II	od 2003 do 2018	0
III	od 2004 do 2019	11.666.666

IV	od 2005 do 2019	15.999.999
V	od 2007 do 2027	54.000.000
VI	od 2012 do 2029	69.245.000
VII	od 2014 do 2037	211.363.636
VIII	od 2015 do 2033	247.611.111
IX	od 2016 do 2041	145.000.000
Skupaj		754.886.413

k) Posojila Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)

V letih 2008 in 2009 je družba DARS d. d. pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau najela tri posojila, ki so bila namenjena financiranju gradnje avtocest. Posojila KfW so bila v prvi polovici leta 2017 odplačana v znesku 18.859.375 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Kreditanstalt für Wiederaufbau ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
II	od 2013 do 2029	183.906.250
III	od 2015 do 2019	16.500.000
IV	od 2015 do 2019	15.000.000
Skupaj		215.406.250

l) Posojili Depfa Bank (DEPFA)

Leta 2006 je družba DARS d. d. najela dve posojili pri Depfa Bank v skupnem znesku 225.000.000 EUR. Posojili Depfa Bank sta bili v prvi polovici leta 2017 odplačani v znesku 11.904.762 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Depfa Bank ter roki odplačil posojil:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2014 do 2024	42.857.143
II	od 2013 do 2021	58.333.333
Skupaj		101.190.476

m) Posojilo Kommunalkredit Austria AG (Kommunalkredit)

V letu 2010 je družba DARS d. d. najela posojilo v višini 70.000.000 EUR pri banki Kommunalkredit Austria AG, ki je bilo v celoti črpano v letu 2010. Posojilo je bilo najeto po fiksni obrestni meri. Posojilo Kommunalkredit Austria AG je bilo v prvi polovici leta 2017 odplačano v znesku 7.000.000 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Kommunalkredit ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2015 do 2020	28.000.000
Skupaj		28.000.000

Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic

DARS d. d. je z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest v letih 2004 in 2005 izvedla tri izdaje obveznic. Obveznosti iz izdanih obveznic so zavarovane s poroštvom RS.

Izdaja	Zapadlost	v EUR (brez centov)
DRS1	2024	56.042.047
DRS2	2025	61.758.920
DRS3	2020	42.563.580
Skupaj		160.364.547

a) Obveznice DARS d. d. 1. emisije (DRS1)

Družba DARS d. d. je v letu 2004 izdala obveznice 1. emisije z oznako DRS1, v skupni nominalni vrednosti 56.042.047 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2024, kuponska obrestna mera pa znaša 5,1 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

b) Obveznice DARS d. d. 2. emisije (DRS2)

Družba DARS d. d. je v letu 2005 izdala obveznice 2. emisije z oznako DRS2, v skupni nominalni vrednosti 61.758.920 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2025, kuponska obrestna mera pa znaša 4,5 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

c) Obveznice DARS d. d. 3. emisije (DRS3)

Družba DARS d. d. je v letu 2005 izdala obveznice 3. emisije z oznako DRS3, v skupni nominalni vrednosti 42.563.580 EUR. Glavnica v celoti zapade v letu 2020, kuponska obrestna mera pa znaša 4,0 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

Druge dolgoročne finančne obveznosti

a) Posojilo Autovie Venete (AVV)

Posojilo DARS d. d. pri podjetju Autovie Venete je bilo pridobljeno na podlagi memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Italije za gradnjo avtocestnih objektov, potrebnih za povezavo slovenskega avtocestnega omrežja z italijanskim. Posojilo je bilo najeto leta 2000.

Dolgoročne obveznosti do AVV ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2025	25.479.642
Skupaj		25.479.642

b) Posojilo Schuldschein

V prvi polovici leta 2015 je družba DARS d. d. najela posojilo na osnovi zadolžnice »Schuldschein« v višini 37.780.000 EUR, ki je bilo v celoti črpano v januarju 2015. Posojilo je bilo najeto po fiksni obrestni meri.

Dolgoročne obveznosti do posojila »Schuldschein« ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2015 do 2030	37.780.000
Skupaj		37.780.000

Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v višini 2.266.586 evrov predstavljajo dolgoročno prejete varščine s strani dobaviteljev za namene odprave pomanjkljivosti v garancijski dobi in varščino za potencialne finančne posledice, ki bi nastale zaradi prejetih zahtevkov podizvajalcev.

Med drugimi dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi je izkazana obveznost iz naslova nadomestila za stavbno pravico v višini 143.834.680 evrov. Na podlagi Letne izvedbene pogodbe, za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1 za leto 2017, je kratkoročni del dolgoročne obveznosti prenesen na kratkoročne obveznosti.

Stavbna pravica je bila v skladu z ZDARS-1 ustanovljena v korist DARS d. d. na zemljiščih v lasti Republike Slovenije, na katerih so avtoceste kot objekti, ki so bili zgrajeni ali so se pričeli graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1. Stavbna pravica je bila ustanovljena za 50 let (od 4. decembra 2010 do 4. decembra 2060) kot neodplačna. Po Zakonu o uravnoteženju javnih financ se za stavbno pravico plačuje nadomestilo.

Vrednost nadomestila za stavbno pravico je bila na podlagi mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, podanega 7. junija 2012, določena v znesku 190.810.787 evrov brez DDV. Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin je 29. februarja 2016 na zahtevo Ministrstva za infrastrukturo ponovno izvedel cenitev stavbne pravice, ki znaša 190.760.000 evrov brez DDV. DARS d. d. je izvedel uskladitev vrednosti stavbne pravice na novo ocenjeno vrednost, ki je sedaj za 50.787 evrov nižja od prvotno ocenjene.

Med drugimi dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do sofinancerjev spremljajoče infrastrukture (večinoma občin) v višini 4.027.801 evrov, ki se gradijo v okviru avtocestne infrastrukture in ne predstavlja avtoceste ter jo mora družba po izgradnji predati sofinancerjem.

Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti v skupni višini 232.556.236 evrov predstavljajo kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, ter natečene obresti iz posojil, izdanih obveznic in obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 217.958.559 evrov med drugim predstavljajo:

- a. del glavnice kratkoročnih bančnih posojil za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev, ki zapadejo v plačilo v letu 2017;

Posojilodajalec	v EUR (brez centov)	
	30. 6. 2017	30. 6. 2016
Evropska investicijska banka II	8.666.667	8.666.667
Evropska investicijska banka III	11.666.667	11.666.667
Evropska investicijska banka IV	10.666.667	10.666.667
Evropska investicijska banka V	6.000.000	6.000.000
Evropska investicijska banka VI	6.270.000	6.270.000
Evropska investicijska banka VII	11.363.636	11.363.636
Evropska investicijska banka VIII	16.666.667	16.666.667
Kreditanstalt für Wiederaufbau II	0	16.718.750
Kreditanstalt für Wiederaufbau III	16.718.750	11.000.000
Kreditanstalt für Wiederaufbau IV	11.000.000	10.000.000
Depfa Bank I	7.142.857	7.142.857
Depfa Bank II	16.666.667	16.666.667
Kommunalkredit	14.000.000	14.000.000
Konzorcij bank II	11.204.227	8.963.381
Konzorcij bank III	21.028.249	10.864.595

Posojilodajalec	v EUR (brez centov)	
	30. 6. 2017	30. 6. 2016
Konzorcij bank IV	5.338.452	344.416
Konzorcij bank V	2.382.065	794.021
Konzorcij bank VI	659.201	659.201
Konzorcij bank VII	5.116.492	5.116.492
Nova ljubljanska banka I	0	0
Nova ljubljanska banka II	0	0
Nova ljubljanska banka III	0	0
Hypo Alpe Adria I	3.332.168	833.042
Hypo Alpe Adria II	1.250.874	1.250.874
Hypo Alpe Adria III	2.086.463	2.086.463
Unicredit bank I	1.669.170	1.669.170
Unicredit bank II	6.666.667	6.666.667
Banka Koper I	2.333.333	2.333.333
Banka Koper II	0	0
Skupaj glavnice	209.895.938	201.832.170

b. natečene obresti od dolgoročnih bančnih posojil na dan 30. junij 2017 v višini 8.062.621 evrov. Kratkoročne finančne obveznosti za obresti se nanašajo na obresti, natečene do 30. junij 2017, in na obračunane obresti na dan 30. junij 2017. Obrestne mere in način obračunavanja obresti za sklenjene posle so pogodbeno določeni in so se na 30. 6. 2017 nahajale v intervalu med 0,0 % in 5,1 % letno.

Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic v višini 4.273.164 evrov se nanašajo na obresti, natečene do 30. junija 2017.

Druge kratkoročne finančne obveznosti v višini 10.324.512 evrov se nanašajo na:

V EUR (brez centov)	30. 6. 2017	30. 6. 2016
Kratkoročni del glavnice posojila Autovie Venete S.p.A.	3.184.955	3.184.955
Obresti od izvedenih finančnih instrumentov	289.860	189.839
Obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov	6.849.697	16.812.117
Skupaj	10.324.512	20.186.911

Obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov v višini 6.849.697 evrov se nanašajo na obveznosti iz naslova vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov na dan 30. 6. 2017.

Da bi se zavarovala pred obrestnimi tveganjem, se je družba v preteklih letih – v skladu s politiko aktivnega upravljanja finančnega tveganja – odločila, da bo zmanjšala izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer na trgu. Tako je bilo 31. decembra 2013 variabilni obrestni meri izpostavljenih 60 odstotkov vrednosti portfelja zadolženosti, fiksni obrestni meri pa 39 odstotkov. Preostali odstotek predstavlja brezobrestni kredit. V letu 2014 je družba DARS d. d. sklenila tri posle zavarovanja obrestnih tveganj v skupni višini 150 milijonov evrov, v prvi polovici leta 2016 je družba DARS d. d. sklenila dodaten posel zavarovanja obrestnih tveganj v višini 50 milijonov evrov in tako zmanjšala izpostavljenost variabilni obrestni meri na 50 odstotkov. Konec junija 2017 je družba DARS d. d. sklenila še dva posla zavarovanja obrestnih tveganj v višini 99,5 milijonov evrov in tako še dodatno zmanjšala izpostavljenost variabilni obrestni meri na 37,9 odstotkov. Izpostavljenost fiksni obrestni meri je tako 60,9 odstotkov, preostali odstotek predstavlja brezobrestni kredit.

Podrobnejši opis izvedenih finančnih instrumentov, ki jih je imela družba sklenjene na dan 30. 6. 2017.

Zavarovanje obrestnega tveganja v višini 40 milijonov evrov

Družba DARS d. d. je leta 2007 sklenila posel zavarovanja obrestnega tveganja v višini 40.000.000 evrov z ročnostjo treh let. S tem poslom je DARS d. d. delno zavaroval posojilo, najeto pri UniCredit Banki Slovenija. Posojilo je bilo zavarovano za tri leta s fiksno obrestno mero ter z opcijo podaljšanja posla za nadaljnjih sedem let. V letu 2010 se je izvršila opcija podaljšanja posla za nadaljnjih sedem let. Omenjeni posel je zapadel 30.6.2017.

Zavarovanje obrestnega tveganja v skupni višini 150 milijonov evrov

Družba DARS d. d. je v drugi polovici leta 2014 sklenila tri posle zavarovanja obrestnega tveganja v skupni višini 150.000.000 evrov z ročnostjo deset let. S posameznimi posli v višini po 50 milijonov evrov je DARS d. d. delno zavaroval posojila, najeta pri banki KfW (posojilo KfW 267,5) in pri NLB (za posojilo 245 milijonov evrov in 145 milijonov evrov). Posojila so bila zavarovana za deset let s fiksno obrestno mero.

Zavarovanje obrestnega tveganja v višini 50 milijonov evrov

Družba DARS d. d. je v prvi polovici leta 2016 sklenila dodaten posel zavarovanja obrestnega tveganja v višini 50.000.000 evrov z ročnostjo deset let. S tem poslom v višini 50 milijonov evrov je DARS d. d. v celoti zavaroval posojilo, najeto pri banki NLB (posojilo NLB III). Posojilo je bilo zavarovano za deset let s fiksno obrestno mero.

Zavarovanje obrestnega tveganja v višini 99,5 milijonov evrov

Družba DARS d. d. je v prvi polovici leta 2017 sklenila dva dodatna posla zavarovanja obrestnega tveganja v skupni višini 99.500.000 evrov z ročnostjo deset let. S posameznimi posli v višini po 49,5 milijonov evrov in 50 milijonov evrov je DARS d. d. delno zavaroval posojila, najeta pri banki Unicredit in Banki Koper (posojilo UNI+BK) in pri KfW (posojilo KfW 267,5). Posojilo je bilo zavarovano za deset let s fiksno obrestno mero.

Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	31.841.972	52	35.305.090	90
Kratkoročne obveznosti za predujme	6.256	0	5.287	118
Kratkoročne obveznosti do delavcev	1.692.977	3	1.619.802	105
Kratkoročne obveznosti do države	22.734.070	37	14.525.116	157
- obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb	5.471.546	9	1.000.780	547
- obveznosti za obračunani DDV	7.777.822	13	5.521.756	141
- kratkoročna obveznost za stavbno pravico	7.984.606	13	6.187.520	129
- obveznosti za davke in prispevke	1.207.144	2	1.148.133	105
- druge obveznosti do države	292.952	0	666.926	44
Kratkoročne obveznosti do drugih	4.388.148	7	2.125.625	206
Skupaj:	60.663.423	100	53.580.920	113

Največji delež (52-odstoten) kratkoročnih poslovnih obveznostih predstavljajo obveznosti družbe do dobaviteljev. Te obveznosti zajemajo neplačane obveznosti za izvedena in obračunana dela pri gradnji avtocest, ki so jih izvajali domači in tuji dobavitelji (vključno s pogodbeno zadržanimi zneski), obveznosti iz naslova odškodnin pri pridobivanju zemljišč za posle v imenu RS in za njen račun, obveznosti iz poslovanja iz naslova upravljanja in vzdrževanja avtocest ter druge kratkoročne poslovne obveznosti.

Pogodbeno zadržana sredstva predstavljajo varščino za dobro izvedbo del in se do izpolnitve vseh pogodbenih obveznosti s strani izvajalca (prevzem del, odprava vseh pomanjkljivosti, predaja garancij za odpravo napak v garancijski dobi) zadržijo v višini do največ petih odstotkov pogodbene vrednosti. Zadržana sredstva po sklenjenih pogodbah z izvajalci pripadajo izvajalcem in se nakažejo potem, ko izvajalci izpolnijo pogodbeno obveznost in dostavijo investitorju zahtevano dokumentacijo. Na dan 30. 6. 2017 so kratkoročne obveznosti na podlagi

zadržanih sredstev znašale 17.207.870 evrov in so predstavljale 54-odstotni delež vseh obveznosti do dobaviteljev.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi je tudi kratkoročni del dolgoročne obveznosti iz naslova nadomestila za stavbno pravico, ki za leto 2017, v skladu z Letno izvedbeno pogodbo za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1, znaša 14.984.606 evrov. Na dan 30. 6. 2017 je bilo odplačnih 7.000.000 evrov.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	30. 6. 2017	Delež	30. 6. 2016	Indeks
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	630.533	1 %	553.463	114
Kratkoročne odloženi prihodki	53.844.062	99 %	50.813.579	106
Skupaj	54.474.595	100 %	51.367.042	106

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki zajemajo vnaprej vračunane stroške za spremenljivi prejemek uprave v višini 306.219 evrov in variabilni del plače za zaposlene po individualni pogodbi v višini 324.314 evrov.

Kratkoročno odloženi prihodki nastanejo, ko še niso opravljene že zaračunane ali celo plačane storitve. Kratkoročno odloženi prihodki družbe so bili oblikovani za prihodke od prodaje cestnine v obliki dobroimetja, naloženega na elektronske cestninske medije (elektronske tablice sistema ABC, DARS kartice in DARS kartice Transporter), ki so bili zaračunani in plačani, a jim niso sledili cestninski prehodi do dne 30. 6. 2017. Prihodki so odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda. Kratkoročno odloženi prihodki družbe so bili oblikovani tudi za že zaračunane letne vinjete in polletne enosledne vinjete za uporabo avtocest v letu 2017 (polletna vinjeta velja šest mesecev od dneva njenega nakupa, letna vinjeta za leto 2017 pa od 1. decembra 2016 do 31. januarja 2018).

Kratkoročno odloženi prihodki se nanašajo na:

- že zaračunane letne in polletne vinjete, veljavne za uporabo avtocest v letu 2017, v skupni višini 40.858.752 evrov (polletna vinjeta velja šest mesecev od dneva njenega nakupa, letna vinjeta za leto 2017 pa velja od 1. 12. 2016 do 31. 1. 2018),
- naloženo dobroimetje na predplačniške cestninske medije (DARS kartice, ABC kartice), ki je bilo zaračunano in plačano, ne sledijo pa mu cestninski prehodi do dne 30. 6. 2017, v višini 12.918.486 evrov (prihodki bodo odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda) in
- druge kratkoročno odložene prihodke v višini 66.824 evrov.

Zunajbilančna evidenca

Znesek v višini 122.500.241 evrov predstavlja potencialna denarna sredstva oziroma terjatve iz naslova prejetih garancij oziroma drugih instrumentov zavarovanja za dobro izvedbo del/odpravo napak v garancijski dobi.

274.283 evrov predstavljajo evidentirane potencialne terjatve do občin na podlagi neupravičeno zaračunanih in izterjanih nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč z zamudnimi obrestmi.

Vrednost zaloge vinjet za uporabo cestninskih cest v Republiki Avstriji, ki jih prodaja DARS d. d., znaša 737.270 evrov.

Na dan 30.6.2017 je bilo proti družbi vloženih za 80.255.582 evrov tožb (glavnice), od katerih 99 % izhaja iz področja gradenj in obnov avtocest. Na podlagi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz naslova tožb v višini 32.450.981 evrov.

Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Čisti prihodki od prodaje

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Prihodki od cestnin	198.777.846	97	164.060.355	121
- prihodki od prodaje vinjet	74.277.494	-	68.843.405	108
- prihodki od cestnine za tovorni promet	124.500.351	-	95.216.950	131
Prihodki od zakupnin za počivališča	3.509.979	2	3.489.415	101
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	416.032	0	317.762	131
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	375.483	0	301.912	124
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	493.614	0	476.490	104
Prihodki po pogodbi za izvajanje naročila	175.770	0	197.836	89
Drugi prihodki od prodaje	438.286	0	415.918	105
Skupaj čisti prihodki od prodaje	204.187.010	100	169.259.689	121

Prihodki od pobiranja cestnine so v prvem polletju leta 2017 znašali 198.777.846 evrov in predstavljajo 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje. Od tega znašajo prihodki od cestninjenja vozil, težkih do 3,5 tone (vinjetni sistem), 74.277.494 evrov oziroma 37 odstotkov prihodkov od cestnin in prihodki od cestninjenja vozil, težkih nad 3,5 tone, 124.500.351 evrov oziroma 63 odstotkov prihodkov od cestnin.

Prihodkom od cestnine sledijo prihodki od zakupnin za počivališča, ki so v prvi polovici leta 2017 znašali 3.509.979 evrov. Prihodki od zakupnin nastanejo z oddajanjem v zakup pravice do uporabe zemljišč ob avtocestah za izvajanje servisnih dejavnosti s področja gostinstva in postavitev bencinskih črpalk s servisi.

Med prihodke od prodaje spadajo še prihodki od zapor in prekomernih obremenitev v višini 416.032 evrov, prihodki od zakupa optičnih vlaken v višini 493.614 evrov in prihodki od zaračunanih služnosti v višini 375.483 evrov.

Prihodki po pogodbi za izvajanje naročila so v prvi polovici leta 2017 znašali 175.770 evrov. Ti prihodki se nanašajo na izvajanje nalog, ki jih DARS d. d. opravlja v imenu in za račun RS na podlagi letne izvedbene pogodbe in 4. člena ZDARS-1. Naloge vključujejo prostorsko načrtovanje in umeščanje avtocest v prostor ter pridobivanje nepremičnin za potrebne graditve avtocest.

Druge prihodke od prodaje v višini 438.286 evrov predstavljajo prihodki od provizije, ustvarjene pri prodaji avstrijskih vinjet, prihodki od prodaje elektronskih tablic, prihodki od vlek, pluzenja, reševanja prometnih nezgod, prihodki iz naslova najemnin za počitniške kapacitete in stanovanja, prihodki od prodaje odpadnega materiala in ostali prihodki.

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve

Lastne storitve investicijskih vlaganj na avtocestah, ki jih ni zaračunala zunanjim izvajalcem storitev obnavljanja avtocest, je družba v prvem polletju letu 2017 usredstvila. Prihodki od usredstvenih lastnih storitev so v prvem polletju leta 2017 znašali 1.645.347 evrov.

Drugi poslovni prihodki

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Odprava dolgoročnih rezervacij	188.417	4	228.508	82
Prihodki od porabe/odprave dolgoročno odloženih prihodkov	2.715.352	64	1.620.887	168
Odškodnine od zavarovalnic	1.175.288	28	850.023	138
Drugi poslovni prihodki	135.886	3	273.943	50
Skupaj poslovni prihodki	4.214.943	100	2.973.361	142

Odprava dolgoročnih rezervacij v višini 188.417 evrov med drugim vključuje odpravo rezervacij za neizkoriščen letni dopust leta 2016 in odpravo dolgoročno odloženih prihodkov iz naslova prodaje elektronskih tablic.

Prihodki od porabe dolgoročno odloženih prihodkov v višini 2.715.352 evrov, ki se nanašajo na porabo prejetih sredstev Evropske unije in drugih sofinancerjev, prejetih za financiranje priprave prostorske in projektne dokumentacije ter graditve avtocest oz. s tem povezane naloge (izboljšanje prometne varnosti – graditev sistemov nadzora in vodenja prometa) ter drugih projektov. Vrednost dolgoročno odloženih prihodkov se zmanjšuje skladno z nastankom stroškov (obračunane amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta) ter se prenaša v prihodke. Družba je v prvi polovici leta 2017 prenesla v prihodke dolgoročno odložene prihodke višini 1.845.339 evrov, ki jih je prejela v okviru kohezijskega sklada Evropske unije, projektov TEN T, CROCODILE ter programov EasyWay in TEMPO-CONNECT. V višini 307.656 evrov je družba prenesla v prihodke prejete dolgoročno odložene prihodke iz naslova sofinanciranja občin (MOL), ELES-a in drugih financerjev projektov. 558.335 evrov se nanaša na porabo unovčene garancije.

Odškodnine od zavarovalnic v višini 1.175.288 evrov se nanašajo na odškodnine, prejete od zavarovalnic za odpravo škode, ki je nastala na avtocestnih odsekih in objektih ob avtocestah.

134.679 evrov drugih poslovnih prihodkov se nanaša na prevrednotovalne poslovne prihodke, ustvarjene s prodajo osnovnih sredstev.

Stroški in poslovni odhodki

Pregled stroškov:

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Stroški materiala	4.722.336	4	4.728.184	100
Stroški storitev	12.430.180	11	14.050.450	88
Stroški dela	18.451.230	16	17.366.618	106
Odpisi vrednosti	78.470.836	69	76.800.083	102
Drugi poslovni odhodki	163.759	0	159.688	103
Skupaj:	114.238.339	100	113.105.023	101

Stroški materiala

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Stroški materiala	1.700.020	36	1.964.261	87
Stroški energije	2.083.403	44	2.032.642	102
Stroški nadomestnih delov	280.540	6	240.651	117
Odpis drobnega inventarja	565.094	12	370.386	153
Drugi stroški materiala	93.279	2	120.243	78
Skupaj:	4.722.336	100	4.728.184	100

Stroški storitev

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Stroški nadzornega inženirja	346.176	3	387.891	89
Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	2.626.590	21	4.147.247	63
Najemnine	711.240	6	600.546	118
Stroški plačilnega prometa	696.868	6	944.444	74
Provizija od prodanih vinjet	2.671.323	21	2.455.920	109
Stroški zavarovanj	628.782	5	625.069	101

Stroški študentskega dela	1.288.348	10	1.208.513	107
Drugi stroški storitev	3.460.853	28	3.680.819	94
Skupaj:	12.430.180	100	14.050.450	88

Stroški dela

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Stroški plač	12.865.532	70	12.300.992	105
Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	2.663.196	14	2.533.576	105
Drugi stroški dela	2.922.501	16	2.532.050	115
Skupaj:	18.451.230	100	17.366.618	106

Odpisi vrednosti

v EUR (brez centov)	I-VI 2017	Delež	I-VI 2016	Indeks
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	311.181	0	301.024	103
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	78.122.585	100	76.481.530	102
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	36.194	0	16.962	213
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstev	875	0	567	154
Skupaj:	78.470.836	100	76.800.083	102

Prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi z obratnimi sredstvi se nanašajo na popravke vrednosti terjatev ter odpis nekurantnih zalog materiala.

Finančni prihodki iz posojil, danim drugim

Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, v višini 1.811.869 evrov se nanašajo med drugim na:

- nalaganja kratkoročnih viškov likvidnih sredstev DARS d. d. pri bankah v obliki depozitov v višini 204.117 evrov in
- vrednotenja poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti za varovanje obrestnih tveganj, s katerim družba ščiti denarni tok iz najetih posojil, za potrebe izgradnje avtocest, v višini 1.606.603 evrov.

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih v višini 16.868 evrov se nanašajo na finančne prihodke iz poslovnih terjatev ter vključujejo zaračunane zamudne obresti in pozitivne tečajne razlike.

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti v višini 21.526.527 evrov se nanašajo na:

- finančne odhodke iz posojil, prejetih od bank
Finančni odhodki v višini 15.465.505 evrov predstavljajo obresti dolgoročnih kreditov. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih kreditov na dan 30. 6. 2017 znaša 1,44 %.
- finančne odhodke iz izdanih obveznic
Finančni odhodki v višini 3.635.948 evrov predstavljajo obresti iz izdanih dolgoročnih vrednostnih papirjev. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih vrednostnih papirjev na dan 30. 6. 2017 znaša 4,35 %.
- finančne odhodke iz drugih finančnih obveznosti v višini 2.425.073 evrov, ki se med drugim nanašajo na:
  - finančne odhodke v višini 2.310.301 evrov, ki predstavljajo obresti iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti za varovanje obrestnih tveganj in
  - finančne odhodke v višini 113.177 evrov, ki predstavljajo obresti od dolgoročno dobljenih posojil pri tujih podjetjih.

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti v višini 108.905 evrov med drugim vključujejo obračunane zamudne obresti iz naslova nepravočasno poravnanih obveznosti in negativne tečajne razlike.

Drugi prihodki

Drugi prihodki v višini 82.298 evrov predstavljajo odškodnine, prejete po sodbah, zaračunane pogodbene kazni, povrnjene stroške postopkov pravnih zadev in podobno.

Drugi odhodki

Drugi odhodki v višini 219.608 evrov vključujejo predvsem odškodnine, plačane po sodbah, stroške v revizijskih postopkih po zakonu o javnih naročilih, dane donacije in podobno.

Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov

Po zaključku obračunskega obdobja ni bilo nobenih pomembnejših dogodkov.

Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov niso imeli vpliva na računovodske izkaze družbe DARS d. d. za obdobje januar junij 2017.

Izjava o odgovornosti uprave

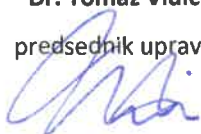
Člani uprave DARS d. d., v skladu s 113. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov po svojem najboljšem vedenju izjavljajo, da je povzetek računovodskega poročila družbe DARS d. d. za obdobje januar junij 2017 sestavljen v skladu s slovenskimi standardi računovodskega poročanja ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti do virov sredstev, finančnega položaja in poslovnega izida družbe DARS d. d.

Celje, 17. 8. 2017

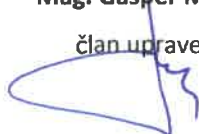
DARS

DARS D.D. 1
DRUŽBA ZA AVTOCESTE
V REPUBLIKI SLOVENIJI

Dr. Tomaž Vidic
predsednik uprave

Mag. Gašper Marc
član uprave

Vili Žavrlan
član uprave

Marjan Sisinger
delavski direktor/član uprave

